

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U003683

Державний реєстраційний номер: 0123U101039

Відкрита

Дата реєстрації: 31-07-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Виявлення найбільш стабільних показників таксономічної структури, які є характерними для біоценозів з різним рівнем трансформації. Розробка рекомендацій щодо зменшення негативного впливу заподіяних війною руйнувань та відновлення природних комплексів. Розробка та апробація екосистемного підходу до оцінки збитків, завданих воєнними діями на прикладі трав'яних екосистем

Початок етапу: 01-2024

Закінчення етапу: 12-2024

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 33593908

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: вул. Академіка Лебедєва, буд. 37, м. Київ, 03143, Україна

Телефон: 380445262119

Телефон: 380445261904

E-mail: info@ieenas.org

WWW: <http://www.ieenas.org/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

Назва організації: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 33593908

Адреса: вул. Академіка Лебедева, буд. 37, м. Київ, 03143, Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 380445262119

Телефон: 380445261904

E-mail: info@ieenas.org

WWW: <http://www.ieenas.org/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541230

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 4068.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Оцінка впливу воєнних дій на трансформацію наземних природних екосистем з використанням модельних груп видів-біоіндикаторів та моніторинг чужорідних видів у флорі та фауні як складової забезпечення біологічної безпеки України

Назва роботи (англ)

Assessment of the impact of military actions on the transformation of terrestrial natural ecosystems using model groups of bioindicator species and monitoring of alien species in flora and fauna as a component of ensuring the biological security of Ukraine

Реферат (укр)

Розроблено та апробовано методику оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України та запропоновано дієві заходи щодо мінімізації негативних наслідків втрат довкілля. Проведено оцінку продуктивності 24 типів природних трав'яних біотопів, характерних для постраждалих від воєнних дій територій, як кормової бази комах-запилювачів та екосистемних послуг із позицій консортивних зв'язків з цими комахами. Вивчено динаміку таксономічного складу чужорідної фракції флори окремих місцевостей України, в тому числі трансформованих внаслідок воєнних дій. Узагальнено дані щодо поширення двох небезпечних інвазійних видів борщівників на території України та проведено еколого-ценотичний аналіз їх угруповань, включно з територіями, де проходили бойові дії. Підготовлені списки видів птахів, які існували у передвоєнний період, та надані пропозиції з оптимізації умов їх існування у повоєнний період і поновлення їх різноманіття. Створено базу даних ряду ключових груп перетинчастокрилих та лускокрилих комах з оцінкою довоєнного стану їх популяцій, що дає можливість оцінити збитки, завдані російською агресією. Встановлено зміни в стані популяцій мурах на територіях, що постраждали від воєнних дій. Спільно з європейськими колегами створено науково-навчальну платформу «Академія запилювачів» згідно з виконанням нового природоохоронного законодавства ЄС та роблено план дій ЄС щодо охорони та збереження бджіл-запилювачів, яким найбільше загрожує зникнення. Цей нормативний документ призначений для виконання усіма країнами-членами ЄС, що свідчить про його загальноєвропейське впровадження.

Реферат (англ)

A methodology for assessing the damage caused by hostilities to Ukraine's ecosystems has been developed and tested, with effective measures proposed to minimise the adverse effects of environmental losses. The productivity of 24 types of natural grass biotopes, characteristic of areas affected by hostilities and serving as a food source for pollinating insects and other ecosystem services, has been evaluated based on their relationships with these insects. Additionally, the changes in the taxonomic composition of the alien flora in specific areas of Ukraine—particularly those transformed by hostilities—have been studied. The data on the distribution of two dangerous invasive hogweed species in Ukraine are summarised, and an ecological and cenotic analysis of their communities, including areas affected by war, is carried out. Lists of bird species present before the war have been compiled, alongside proposals to optimise their conditions and restore their diversity in the post-war period. A database of key groups of hymenoptera and lepidoptera insects has also been created, with an assessment of their pre-war population levels, enabling an evaluation of the damage caused by Russian aggression. Records have been made of changes in ant populations in areas affected by the war. In collaboration with European colleagues, a scientific and educational platform called the "Academy of Pollinators" was established in line with the new EU environmental legislation, and an EU action plan was devised to protect and conserve pollinating bees, which are most endangered. This regulatory document is aimed at all EU member states, emphasising its pan-European scope.

Індекс УДК: 504.064.4

Коди тематичних рубрик НТІ: 87.03.15.23

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Науковий звіт

Назва продукції (англ): Scientific report

Очікувані результати: Методи, теорії, Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Опис продукції (укр): Звіт за результатами виконання НДР

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Ідея, концепція, Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2024-12.2024

Виробник продукції: ДУ "ІЕЕ НАН України"

Споживачі продукції: Міндовкілля, Природоохоронні установи, Заклади освіти, Наукові установи

Перспективні ринки: Україна, Європейський союз

Права інтелектуальної власності: Відсутні

Форми та умови передачі продукції: На розсуд замовника

НТП 2

Назва продукції (укр): Бджоли, що спеціалізуються на черсакових рослинах в Європі. План дій зі збереження видів на 2023-2030 роки

Назва продукції (англ): Teasel-plant specialised bees in Europe – Conservation Action Plan 2023-2030

Очікувані результати: Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Опис продукції (укр): Офіційний документ Європейського Союзу, який призначений для виконання усіма країнами - членами ЄС. European Commission: Directorate-General for Environment, Michez, D., Radchenko, V., Macadam, C., Wilkins, V.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Нормативний документ

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.202412.2024

Виробник продукції: ДУ "ІЕЕ НАН України"

Споживачі продукції: Міндовкілля, Заклади освіти, Природоохоронні установи, Наукові установи

Перспективні ринки: Європейський союз, Україна

Права інтелектуальної власності: Відсутні

Форми та умови передачі продукції: На розсуд замовника

НТП 3

Назва продукції (укр): Методика оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України

Назва продукції (англ): Methodology for assessing damage caused by military actions to ecosystems in Ukraine

Очікувані результати: Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Опис продукції (укр): Методика оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР, Розроблено методику

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.202412.2024

Виробник продукції: ДУ "ІЕЕ НАН України"

Споживачі продукції: Міндовкілля, Природоохоронні установи, Заклади освіти, Наукові установи

Перспективні ринки: Європейський союз, Україна

Права інтелектуальної власності: Відсутні

Форми та умови передачі продукції: На розсуд замовника

НТП 4

Назва продукції (укр): Науково-навчальна платформа «Академія запилювачів»

Назва продукції (англ): Scientific and educational platform "Pollinator Academy"

Очікувані результати: Методи, теорії, Нормативні документи, Методичні документи

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Опис продукції (укр): Спільно з європейськими колегами створено науково-навчальну платформу «Академія запилювачів» (Pollinator Academy). Це навчальна платформа з інтегрованими таксономічними інструментами та інформацією про європейських запилювачів. Вона надає доступ до ресурсів та навчальних матеріалів, щоб зробити таксономічні знання доступними до широкого кола людей.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Науково-навчальна платформа

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.202412.2024

Виробник продукції: ДУ "ІЕЕ НАН України"

Споживачі продукції: Міндовкілья, Наукові установи, Природоохоронні установи, Заклади освіти

Перспективні ринки: Європейський союз, Україна

Права інтелектуальної власності: Відсутні

Форми та умови передачі продукції: На розсуд замовника

7. Бібліографічний опис

Bidzilya, O. (2024) Re-description of three little known species of Palaearctic Chrysoesthia Hübner, [1825], with description of the hitherto unknown female of Chrysoesthia falkovitshi Lvovsky & Piskunov, 1989 (Lepidoptera: Gelechiidae). SHILAR Revista de lepidopterologia, 52(206): 269–276. (<https://doi.org/10.57065/shilap.903>)

Bidzilya, O., Huemer, P., Yepishin, V. (2024) Revision of the Anerastia lotella complex in Europe, with description of a new species from the Southern Ukraine (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae). Zootaxa, 5463(1): 097–111. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5463.1.6>).

Bidzilya, O., Mey, W., Rajaei, H. (2024) First record of the genus Sergeya Ponomarenko, 2008 (Lepidoptera, Gelechiidae) from the Afrotropical and Oriental regions, with description of ten new species. Zootaxa, 5493 (5): 486–506. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5493.5.2>).

Bidzilya, O., Mey, W., Rajaei, H. (2024) Taxonomic revision of Asapharcha Meyrick, 1920 (Lepidoptera, Gelechiidae), with descriptions of four new species. Zootaxa, 5443 (4): 548–566. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5443.4.4>).

Bidzilya, O., Rajaei, H. (2024) Review of the genus Antoniejanse Kemal & Koçak, 2005 (Lepidoptera, Gelechiidae, Litini), with description of four new species. Zootaxa, 5415 (3): 451–465. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5415.3.5>).

Bidzilya, O., Rajaei, H. (2024) An illustrated and annotated catalogue of type specimens of Gelechiidae (Lepidoptera) in the Royal Museum for Central Africa (Tervuren, Belgium), with taxonomic changes. Zootaxa, 5496 (2): 191–213. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5496.2.3>).

Yepishin, V. & Govorun, O. (2024) A recent encounter with Omiodes monogona Meyrick, 1888 (Crambidae: Spilomelinae) – an interesting snout moth endemic to Hawaii. Zootaxa, 5406 (2), 397–400. (<https://doi.org/10.11646/zootaxa.5406.2.12>).

Yepishin, V., Khalaim, Ye. & Novytskyi, S. (2024) The Pyraloidea of the Odesa region of Ukraine (Insecta: Lepidoptera). SHILAP Revista de lepidopterologia, 52 (205), 115–141. (<https://doi.org/10.57065/shilap.859>).

Kumpanenko A., Gladun D. (2024) Morphology of the sting apparatus in sapygid wasps of the subfamily Sapyginae (Hymenoptera: Sapygidae). Arthropod Structure & Development, 82, 101381. <https://doi.org/10.1016/j.asd.2024.101381>

Honchar H.Yu., Kumpanenko A.S., Gorobchyshyn V.A., Vishnevskiy D.O. (2024) Preliminary investigations of the species composition of the aculeate hymenopteran community in Chornobyl Radiation and Ecological Biosphere Reserve (Hymenoptera, Aculeata). Travauxdu Muséum National d'Histoire Naturelle “GrigoreAntipa”, 67(2), 259–278. <https://doi.org/10.3897/travaux.67.e105399>

Goncharenko I.V., Koniakin S.M., Leshcheniuk O.M. (2024) Giant gweeds (Heracleum mantegazzianum and H. sosnowskyi) in Ukraine: distribution, ecological and coenotical features. Folia Oecologica, 51(1), 93–107. <https://doi.org/10.2478/foecol-2024-0010>

Кучер О.О., Дідух Я.П., Пашкевич Н.А., Зав'ялова Л.В., Розенбліт Ю.В., Орлов О.О., Шевера М.В. Вплив дуба червоного північного (Quercus rubra; Fagaceae) на фіторізноманіття лісів України. 2023. Український ботан. журнал, 80 (6): 453–468. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj80.06.453>

Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г., Подобайло А.В. Особливості ценопопуляцій Asclepias syriaca L. (ваточник сірійський) на перелогах лівобережної України. Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія, 2023, Том 25, №1, 51. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/biology/issue/view/342>

Michez D., Le Divelec R., Ghisbain G., Rosa P., Fiordaliso W., Flaminio S., Dorchin A., Radchenko V.G., Rasmont P., Terzo M., Wood J. T., Reverté S. 2024. Key to the genera of European bees (Hymenoptera: Anthophila). <https://pollinatoracademy.eu/knowledge-center/key-to-the-genera-of-european-bees>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 454

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Єпішін Віктор Володимирович

Бідзіля Олексій Васильович (к. б. н., с.н.с.)

Буджак Василь Васильович (д. б. н., професор)

Гладун Дмитро Вікторович (к. б. н.)

Гончар Ганна Юріївна (к. б. н.)

Гончаренко Ігор Вікторович (д. б. н., професор)

Дідух Яків Петрович (д. б. н., професор, академік НАНУ)

Зав'ялова Людмила Володимирівна (к. б. н.)

Конякін Сергій Миколайович (к. геогр. н.)

Кумпаненко Олександр Сергійович

Кучер Оксана Олександрівна (к.б.н.)

Пашкевич Наталія Анатоліївна (к. б. н., с.н.с.)

Протопопова Віра Вікторівна (д. б. н., професор)

Радченко Володимир Григорович (д. б. н., професор, академік НАН України)

Сергеева Ірина Володимирівна

Стукалюк Станіслав Володимирович (к. б. н.)

Францевич Леонід Іванович (д. б. н., член-кор.)

Шевера Мирослав Васильович (к.б.н., с.н.с.)

Шупова Тетяна Віталіївна (к. б. н., старший науковий співробітник)

Керівник організації:

Сухомлин Марина Миколаївна (д. б. н., професор)

Керівники роботи:

Радченко Володимир Григорович (д. б. н., професор, акад.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.